

ДНЕВНИКЪ

(стенографический)

на

II-то обикновенно Народно Събрание.

XXXVIII ЗАСЕДАНИЕ ВЪ ВТОРНИКЪ 20 МАЯ 1880 ГОД.

(Начало 8 часа 50 минути рано подъ предсѣдателството на Сукнарова.)

Предсѣдатель: (Звъни) Ще се чете списъка на депутатите.

Секр. Каролевъ: (Чете списъка:) Вчера отсъствуваха: П. Петър Драгановъ, Кирковъ, Д-ръ Антоновъ, Бурмовъ, Начовичъ, Костаки Буюклугу, Бодлърски.

Предсѣдатель: Отъ 172 деп. 37 кассирани и упразнени, отсътствуващ 43, сички 80 присъствуватъ 92, има повече отъ половината и заседанието е отворено. На дневният редъ е продълженето и разглеждането закона за гражданското съдопроизводство на Мировитъ съдии.

Секр. Грънчаровъ: (Чете:)

ГЛАВА ШЕСТА.

За обезпечение на исковете.

96. Удовлетворението на просби за обезпечение на исковете зависи отъ мировия съдникъ; иъ когато при самото предявяванье на искането на дългове обвешателство, засвидѣтелството по установления редъ, ищецътъ поиска обезпечение, тогава мировийтъ съдникъ неможе да му откаже на туй.

97. Обезпеченето на искове, предявени у мировийтъ съдия, става по установенитетъ въ чл. . . . правила.

98. Мировийтъ съдия има право, по просбата на ищеща, да почека отвѣтника, който временно пребивава въ мировийтъ участъкъ, и иска да обжалова решението да представя залогъ или поръчителството на единъ благонадѣженъ мъстенъ жителъ.

99. Ако отвѣтникъ не испълни туй искане, мировийтъ съдникъ има право да наложи запоръ на движими-

то имѫщество на отвѣтника, съразмѣрно съ присъдената отъ него сума.

А. Цановъ: Немогж добре да разберя, 96 чл. е малко тъменъ.

Секр. Баларевъ: (Чете 96 чл.) Този членъ говори за обезпеченето на исковете. Той дава право на Мировитъ Съдии да направятъ това обезпечение. Ако има едно дълго обязательство, тогава съдиятъ тръба да му го дава; а ако нѣма, тогава остава това на волята на мировия съдия.

Предсѣдатель: Тамъ е погрѣшка: тръба да се каже намѣсто: „за свидѣтелство“; „засвидѣтелствовано по установленний рѣдъ“.

Т. Станчовъ: Членъ 97 казва за правилата. Въпросътъ е за временните правила: ще ли съществуватъ такъ? Защото тукъ въ статията се казва за вр. правила.

Баларевъ: Вр. Правила нѣма да изчезнатъ, защото окр. съдилища по тѣхъ дѣйствуващи. Мировитъ съдия ще дѣйствуващи по тѣхъ само въ статията, показана тукъ.

Т. Станчовъ: Както знаемъ, съки законъ тръба да биде приетъ отъ Нар. Събрание; за това вр. правила тръба да се положатъ на разискване въ Събранието, за да иматъ законна сила.

Секр. Грънчаровъ: Тѣзи статии Нар. Събрание съ това ги и приема, и въ сѫщото време тръбъ влизатъ въ законна сила.

Предсъдател: Приема ли Народ. Събрание глава 6, съ поправката „засвидетелствовано“ въ 96 чл.? (Приема се.)

Секр. Золотовъ: (Чете:)

ГЛАВА СЕДМА.

За ръшението.

100. Мировийтъ съдия, подиръ изслушването странийтъ, приема въ съображение всичкитъ приведени по дѣлото обстоятелства, и като опредѣли, по убѣждението на съвѣстта си, значението и силата на доказателствата, постановява рѣшене, което не трѣбва да противурѣчи на закона.

101. При постановението на рѣшението мировийтъ съдникъ може да ся рѣжководи отъ общезвѣстните мѣстни обичаи, нѣ само въ той случай, когато приспособението на мѣстните обичаи непротивурѣчи на законътъ.

102. Мировийтъ съдия нѣма нито право да постановява рѣшение за прѣдмети, за които нѣма предявенъ искъ, нито да присежда повече отъ туй, което е искаль тѣжащиятъ се.

103. Като постановява рѣшението, мировийтъ съдникъ присежда обвинената страна да повърне на оправдалата страна сѫдебните разноски, ако тая послѣдната ги поискатъ.

104. Мировийтъ съдникъ рѣшава окончателно дѣла по искове на сумма не по-горѣ отъ 100 франка.

105. По дѣла рѣшени отъ мировийтъ съдникъ окончателно, той назначава въ рѣшението срокъ, на който се предоставя на обвинената страна доброволно да ги испытни.

106. Въ случай на нѣманье у обвинената страна никакви наручни срѣдства, за да внесе присъдената отъ рѣшението парична сума, мировийтъ съдникъ да расрочи исплатата на опредѣлени срокове, споредъ количеството на искътъ и споредъ способите на дѣлънината за исплатата, за което, по желанието на тѣжащиятъ, дава имъ и свидѣтельство.

107. Дѣлънинъ, който се е показалъ не точенъ въ исплатата подиръ стореното нему на основание на предидущия членъ разсрочване, подпада, по просбата на ищещътъ, по распореждане на мировийтъ съдникъ, на немедленно заплащане на всичката присъдена сума.

108. По дѣла рѣшавани отъ мировийтъ съдникъ неокончателно, предварителното испълнение на рѣшението се допушта не инакъ, освѣтъ по просбата на тѣжащиятъ и при туй само въ слѣдующиятъ случаи.

1) Когато е присъдено искане по актъ, извършенъ или засвидѣтелствованъ по уставовениетъ актовий редъ и за подлинността му нѣма препиря, или по домашенъ актъ, признать отъ страната, противъ която е представенъ.

2) когато подиръ истичането на срокътъ наемателъ е обязанъ по рѣшението да очисти или да предаде наетото отъ него имѣщество, или когато чрезъ рѣшение е постановено да ся продаде имѣщество, което ся е намѣрвало въ незаконно владѣніе.

3) Когато по препиря за личенъ наемъ (пристанане), наимателъ е чрезъ рѣшението обязанъ да пусне слугата или работника който е у него, или на тогози постѣднинъ е предоставено да ся оттегли отъ наимателя.

4) когато ищещъ представи обезпечение благонаѣдженъ залогъ и приеме върху си отговорността за пагубитѣ въ случай на измѣнение на рѣшението отъ Окръжнитъ Съдъ, ако при туй може да се предполага, чѣ отъ забавата испълнението ще стане послѣ не възможно.

109. Мировийтъ съдникъ, като постанови рѣшението, записва го въ кѣсъ, и го обявява на тѣжащиятъ при всич-

кигъ присъствующи.

110. Мировийтъ съдникъ, при обявението, е длѣженъ да обяви на тѣжащиятъ за правото имъ да пренескъ дѣлото на разглеждане въ Окръжнитъ Съдъ, за опредѣлениетъ за туй срокъ, че въ случай на пропущене на той срокъ отъ тѣхъ, постановението на рѣшението ще стъхи въ законна сила.

111. Подиръ обявението на рѣшението, мировийтъ съдникъ е длѣженъ да го изложи въ окончателна форма по-какъсно отъ три дни.

112. Рѣшението на мировийтъ съдникъ, изложено въ окончателна форма, трѣбва да заключава въ себеси:

1) указване на годината, на мѣсяцътъ и на числото, когато е станжало рѣшението;

2) назначението, името и фамилията или прѣкоритъ на тѣжащиятъ;

3) кратко изложение на обстоятелствата на дѣлото, съ привождане на исканията на тѣжащиятъ;

4) сѫдността на рѣшението и съображеніята, на които е основано;

5) да означава разноснитъ на производството, които ся присъдени на оправданата страна;

6) да показва подлѣжи ли рѣшението на независимо испълнение;

7) подписанть на мировийтъ съдия.

113. Мировийтъ съдникъ записва свойтъ рѣшения или въ особенъ, за всяко дѣло, протоколъ, или въ една обща книга.

114. Мировийтъ съдникъ е длѣженъ да дава копия отъ рѣшението не покъсно отъ третийтъ день отъ времето на подаването просба за туй.

Предсъдателъ: Желае ли нѣкой да направи бѣлежка върху четената глава?

Даневъ: 106 чл. не е пъленъ: има пропуснъто че мировия съдия „може“ да разсрочи дѣлото.

А. Цановъ: 104 чл. е сѫдъ, който е туренъ и въ I. чл. Азъ незнаихъ, защо е туренъ още веднажъ.

Секр. Грънчаровъ: Това не врѣди, че е и тукъ казано. Това е подобрѣ, защото мировитъ съдии, когато ще предлѣжи да даватъ рѣшение, ще го срѣщнатъ тукъ. Въ 109 чл. трѣбва на мѣсто: „рѣшение“, да се каже „резолюция“.

Пановъ: Сѫщо искахъ да кажѫ, че въ този чл. вмѣсто: „се постановлява рѣшение“; трѣбва да се каже „постановлява резолюция“.

Предсъдателъ: Приема ли Нар. Събрание Гл. 7 съ становищъ поправки? (Приема се.)

Секр. Грънчаровъ: (Чете:)

ГЛАВА ОСМА

За заочното рѣшение и за отзивътъ.

115. когато отвѣтникъ не се яви въ назначения срокъ, мировийтъ съдия, по просбата на ищещътъ, поставя заочно рѣшение, а когато не се яви ищещътъ, прекратява производството на дѣлото, но ищещътъ не се лишива отъ правото да възобнови дѣлото съ представяне на ново исково прошение.

116. Съ заочното рѣшение мировийтъ съдникъ присъджа на ищещътъ исканията, които той докаже.

117. Ако мировийтъ съдникъ узнае, по какъвътъ и да е начинъ, че въ денътъ на засѣдането причината на

неявяването на ищецът или на отвѣтникът били нѣкои непреодоляеми препятстви, или че призовката за призованието не била вовремя предадена на отвѣтникът, тогава отлага разрѣшението на дѣлoto, и назначава на тѣжащите се новъ срокъ за явяванье, за което на явившата се страна обявява словесно, а на неявившата страна се проважда призовка.

При туй причинитѣ за таквози отлаганье трѣба да бѫдѫт изложени въ протоколът.

118. Преди постановленето на заочното рѣшеніе по сѫществото на дѣлoto, сѫдникът може да направи распорѣжданіе за питаніе на указанитѣ свидѣтели, за притѣдъ на мѣстото или за исканіе мѣнилие на вѣщи людѣ, ако по обстоятелствата на дѣлoto признае туй за необходимо.

Противъ туй распорѣжданіе отзивъ не се допушта, и то може да се обжалова само заедно съ апелляцията по сѫществото на дѣлoto.

119. Отвѣтникът който е пропусналъ назначенитѣ за явяванье срокъ, но който е стигналъ въ Сѫдът преди постановленето на рѣшеніето по сѫществото на дѣлoto допушта се до словесны обясненія. Постановеното слѣдъ туй рѣшеніе не се счита заочно.

120. Копия отъ заочното рѣшеніе се провожда на отвѣтникът съ призовка.

121. Въ продължение на дѣлъ недѣли отъ времето на вр҃жчаваньето копията на заочното рѣшеніе, отвѣтникът има право да се яви при мировийтѣ сѫдия и да проси да се призове ищецът, и изново да се разглѣда дѣлoto.

122. Съ приеманьето на отзива, заочното рѣшеніе се счита недѣйствително и дѣлoto се вр҃ти въ туй положение, въ което се е намѣрвало преди рѣшеніето.

123. Въ случай на второ неявяванье на отвѣтника, постановява се, по прозбата на ищеща, второ заочно рѣшеніе, противъ което отзивъ се недопушта.

124. Както ищещът, тѣй и отвѣтникът могатъ да принесатъ апелационна жалба противъ заочното рѣшеніе; ако само дѣлoto, по цѣната на иска, подлежи на обжалванье.

125. Срокът за принасянѣ апелационна жалба противъ заочното рѣшеніе се смята отъ времето на обявеніето на рѣшеніето.

Баларевъ: Въ 115 чл. се казва, че когато отвѣтникът не се яви въ назначений срокъ, то мировийтѣ сѫдии постановяватъ задочно рѣшеніе, и когато не се яви ищещът, то прекратява производството на дѣлoto. Но врем. правила даватъ право на отвѣтника, въ такъвъ случай, да си иска и разноситѣ. Тука не се дава такъвъ гарантія на отвѣтника, за да може да си иска и разноситѣ, като се яви безъ законна причина.

Недѣлковичъ: Азъ ще забѣлѣжа, че на мѣсто „заочно“ да се употреби „въ отсѫтствие“, защото тѣзи дума Бѣлгаритѣ не разбираятъ.

Предсѣдатель: Приема ли Народ. Събрание глава 8? (Приема се.) Безъ забѣлѣжката на г-на Баларева.

Симидовъ: Г-нъ Баларевъ има право, защото може да ме влѣче нѣкой 10—15 дена на сѫда, а не ще имамъ никакво възнаграждение. За това

добре е, да се тури това въ закона.

Грѣнчаровъ: Въ такъвъ случаѣ може да се послужи и съ 112 чл. 5 алинея, по която мировий сѫдия може да постановява разноситѣ на производството.

Тодоровъ: Тогава дѣлoto се рѣшава, а тука се прекратява.

Т. Станчовъ: Членовете сами сѫ потрѣбени въ числото: трѣба да е 115 чл.

Предсѣдатель: Тогава като иска Нар. Събрание, ще дамъ бѣлѣжката на гласоподаваніе. Приема ли Народ. Събрание тая бѣлѣжка? (Приема се.) Тогава г-нъ Баларевъ редактирайте бѣлѣжката.

Баларевъ: (Чете 115 чл.) „Когато отвѣтникът не се яви въ назначеній срокъ, мировий сѫдия, по просбата на ищеща, постановява задочно рѣшеніе; а когато ищеща не се яви, то отвѣтникът иска да се прекрати дѣлoto, но ищещът не се лишава отъ правото, да възобнови дѣлoto съ представление на ново исково прошеніе.“

Предсѣдатель: Приема ли Народ. Събрание членъ 115, както се предлага отъ г-на Баларева? (Приема.)

Секр. Грѣнчаровъ: (Чете.)

ГЛАВА ДЕВЕТА За исполнението рѣшенията на мировите сѫдии.

126. Слѣдующитѣ рѣшения на мировийтѣ сѫдии се признаватъ влѣчи въ законна сила:

1) Рѣшения по дѣла, на които цѣната не надминува 100 франка,

2) рѣшения на дѣла отъ погорна сумма, или понискове, които неподлежатъ на оцѣнка, ако не е принесена апелационна жалба въ установенія срокъ;

3) Заочнитѣ рѣшения, ако въ установенія срокъ не е прилесенъ ни отзивъ, ни апелляция.

127. По рѣшеніето на мировия сѫдникъ, което е влѣчило въ законна сила, или което подлежи на предварително исполнение, мировийтѣ сѫдникъ, по желанието на тѣжащия се, дава му исполнителъ листъ.

128. Рѣшенията на мировия сѫдникъ се привождатъ въ исполнение или отъ мѣстнитѣ полицейки чинове или отъ общинското началство.

Сичкитѣ тѣзи лица по исполнението на рѣшението се подчињаватъ на мировия сѫдникъ.

129. Постановенитѣ отъ мировия сѫдникъ рѣшения и опредѣленія се привождатъ въ исполнение по правилата изложени въ ст.

130. Сичкитѣ препирни, които възникватъ по исполнението, подлежатъ на разрѣшението на мировия сѫдникъ, въ участъка на когото се произвожда исполнението.

131. Недоумѣніята, които възникватъ при исполнението на рѣшението, относително смисъла на рѣшението разрѣшаватъ се отъ мировия сѫдникъ, който е постановилъ рѣшението.

Предсѣдатель: Има ли нѣкой да забѣлѣжи за прочетената глава? (Приема се.)

Секр. Грънчаровъ: (Чете.)

ГЛАВА ДЕСЕТА.

За обжалованьето рѣшенията на мировитѣ сѫдии.

132. Противъ рѣшенията на мировитѣ сѫдии по искове, цѣната на които надвишила 100 франка, или колко не подлежи къ на оцѣнка, можтъ да се принасят апелационни жалби въ Окръжнитѣ Сѫдове. Срокът на принасяне апелационни жалби се назначава мѣсяченъ отъ денътъ на обявленietо на рѣшението.

133. Въ апелационната жалба трѣбва да бѫдатъ означени причинитѣ, по които подавачътъ ѝ счита рѣшението неправилно. Предявяне на нови искания не се допускатъ въ апелационната жалба.

134. Апелационната жалба се представя въ два екземпляра на тогози мировий сѫдия, който е рѣшилъ дѣлото.

135. Мировийтѣ сѫдия проважда единъ екземпляръ отъ апелационната жалба, съ всичките приложения и актове на производството въ Окръжнитѣ Сѫдъ не по-късно отъ три дни отъ времето на приеманьето ѝ, а другиitъ екземпляръ испроважда съ призовка на противната страна.

136. Частнитѣ жалби противъ распорежданьето на мировийтѣ сѫдия, можтъ да се принасятъ само за едно съ апелацията, освѣнь жалбитъ за бавностъ, за неприеманье на искова просба, на отзивъ или на апелационна жалба и на опредѣленietо по просбите за обезпечение на искътъ или за предварителното исполнение на рѣшението; въ тѣзи случаи жалбитъ можтъ да се подаватъ отдельно отъ апелацията.

137. Частнитѣ жалби се приносятъ въ седмодневенъ срокъ, отъ времето на опредѣленietо на Сѫдътъ, освѣнь жалбитъ за бавностъ, за подаваньето на които срокъ се не назначава.

138. Жалбитъ за бавността на мировийтѣ сѫдия, или за отказване да приеме искова просба, отзивъ или апелационна жалба се подаватъ въ Окръжнитѣ Сѫдъ, а другиitъ жалби на мировийтѣ сѫдия, който ги представя въ продължение на седемъ дни отъ времето на подаваньето на жалбата, въ Окръжнитѣ Сѫдъ, заедно съ своеото обяснение.

139. Тѣзи жалби се разглеждатъ въ Окръжнитѣ Сѫдъ безъ призование на странитѣ, но които отъ тѣжащитѣ се явятъ, допускатъ се до словесни обяснения.

Тихчеvъ: Въ 138 чл. трѣбва да се каже „и другиitъ се даватъ на мировитѣ сѫдии“, „даватъ“ е испуснато.

Грънчаровъ: Напредъ се казва: подаватъ, а послѣ се подразумѣва. Въ 139 членъ на мѣсто „явятъ“, трѣбва да се каже „заявятъ“. (Гласове: Не!)

Пановъ: Явять значи, който се доброволно яви.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание както си е Гл. 10? (Приема се.)

Секр. Грънчаровъ: (Чете.)

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА.

За реда на производството въ Окръжнитѣ Сѫдове по дѣлата на Мировата Инстанция.

140. Тѣжимитѣ, комуто е съобщена апелационната жалба, може до назначението за слушанье дѣлото дено въ окръжния Сѫдъ, да подаде въ Окръжнитѣ Сѫдъ свое писме-

ни обяснение на жалбата.

141. Неявяваньето на едната страна въ засѣданьето на Окръжния Сѫдъ не спира разглежданьето на дѣлото, и присъствиащата страна допушта се да представи словесни обяснения.

142. Ако не се явятъ и дрѣтъ тѣжащисе страни, разглежданьето на дѣлото се отлага, за което си и обявява и на дрѣтъ страни.

143. Разглежданьето на дѣлата въ Окръжния Сѫдъ става публично и словесно. То се открива съ прочитаньето на обжалованото рѣшение на мировия сѫдникъ и на принесената противъ туй рѣшение жалба. Подиръ туй става словесно състязание между тѣжащите.

144. Провѣрката на доказателствата се произвожда отъ самиятъ Окръженъ Сѫдъ, или, по негово поръчанье, отъ единого изъ неговитѣ членове.

145. Предсѣдателътъ на Сѫдътъ може да предлага на тѣжащите се въпроси за разяснение на дѣлото.

146. Когато предсѣдателътъ на Сѫдътъ види, че словеснитѣ обяснения на тѣжащите се сѫд достаточно разяснили дѣлото, той прекратява състязанието.

147. Предсѣдателътъ на Сѫдътъ е длѣженъ да склонява на помирение.

148. Когато тѣжащите пожелаатъ да прекратятъ дѣлото съ помирение, мировото имъ потъкмяване се внося въ протоколътъ и се подписва отъ тѣхъ.

149. По дѣла на лица недостигнали съвършенолѣтие, глухонѣми и умалишени, по дѣла на казенното управление, на административнѣ учрѣждения, на градскитѣ и селски общини, сѫщо и по въпросите за подсѫдността, прокурорътъ дава своеото заключение подиръ свършваньето на състязанието между тѣжащите.

150. Подиръ постановлението на рѣшението предсѣдателътъ на Сѫдътъ обявява го на тѣжащите се въсѫщото засѣданіе; по дѣла сложни той може да отложи обявяването на рѣшението, икъ не по-дълго отъ три дни.

151. Рѣшението на Окръжния Сѫдъ се почитатъ окончателни и подлежатъ на немедленно исполнение споредъ редътъ указанъ въ членове.

Баларевъ: Върху названието на главата тута окр. сѫдилище дѣйствува като апелативна инстанция. За това трѣбва да се каже: „за реда на апелативното производство въ окр. сѫдилища“. 144 чл. казва: (Чете го.) Той е много тѣменъ, защото сѫда може да постанови, по послѣ предсѣдателя го предава, когато го рѣши сѫдилището; а цѣлото сѫдилище не може да поръча.

Пановъ: Оглавлението, както го забѣлѣжи г. Баларевъ, мисля, че не е умѣстно; защото думата „апелация“ има специално значение, другояче ще разбѣркими понятието; за това нѣма нужда да се поправя названието.

Грънчаровъ: Истина окрѣж. сѫдилище не е апелация, но тѣ като апелации разглеждватъ дѣлата отъ мировитѣ сѫдии; за това съгласявамъ се да се тури апелативно производство.

Баларевъ: Подъ апелация азъ разбираамъ, дѣлото когато иде отъ нисша на висша инстанция.

Пановъ: Тогава отъ апелацията се пренасята дѣла и въ касацията.

Баларевъ: Г-нъ Пановъ забравя, че касацията не е съдилище, тя не съди, а само има надзоръ.

Предсъдателъ: Като припомня бължката на г-на Баларева върху заглавието, питамъ Народ. Събрание: желае ли да гласува съ поправката, или безъ нея?

Св. Радевъ; 151 чл. казва, че ръшенията на окрж. съдилища се считатъ окончателни и че подлежатъ на независимо испълнение. Споредъ реда, показанъ въ члена, азъ го разбираамъ така, че единъ човѣкъ, когато има една съдба, отива на окр. съдъ и тогава не може вѣче да апелира, ако не му се свърши работата.

Грънчаровъ: Разбира се, защото окр. съдъ е апелация на мировия съдия и той ръшава окончателно, а такова ръшение подлежи само на касацията.

Симидовъ: При мировитъ съдии може да се съди до 100 фр., и ако той апелира на окр. съдъ, може да се касира тамъ съдбата; това тръба да се рѣши.

Грънчаровъ: До 100 фр. могатъ да разглѣдватъ мировитъ съдии, но по нагорѣ не могатъ, споредъ приетото понапредъ; но ако искатъ странитѣ и се съгласятъ да ги съди мировий съдия за по вече, то се счита вѣче за окончателно.

Баларевъ: Азъ разбираамъ този членъ тъй, че мировитъ съдии иматъ право да разглѣдватъ работи до 1000 фр., до 100 фр. ръшаватъ окончателно. Но, азъ разбираамъ, че това окончателно ръшение може още да се даде въ кассацията, защото всѣко окончателно ръшение отива въ кассацията.

Предсъдателъ: Приема ли Народ. Събрание Гл. 11 съ поправката въ заглавието? (Приема се.)

Секр. Грънчаровъ: (Чете.)

ГЛАВА ДВАНАДАСЕТА.

За отмѣната на ръшенията на мировите съдии и на Окржжните Съдове по дѣлата на мировото правосъдие.

152. Просбитъ за отмѣната на ръшенията на мировите установления могатъ да бѫдатъ три рода:

1) просби за кассация на ръшенията, които неподлежатъ на апелация.

2) просби за разглѣдъ на ръшенията;

3) просби отъ неучаствовавшите въ дѣлото лица

153. Просби за кассация на ръшенията се допускатъ:

1) въ случай на явно нарушение на прямийтъ смисълъ на законъ или на неправилното му тълкование;

2) въ случай нарушение на обяди и на форми на съдопроизводството толкова съществени, щото поради неопазването имъ не е вѣзмоно да ся признае приговорътъ, че има сила на съдебно ръшение.

3) въ случай на нарушение на предѣлите на вѣдомството или на властта, които съ предоставени отъ законътъ на мировитъ съдия или на Окржжния Съдъ.

154. Просбитъ за приглѣдъ на ръшенията се допускатъ въ случаи на откриване нови обстоятелства или въ случаи на подлогъ, откритъ въ актоветъ, на които е основано ръшението.

155. Просбитъ на лица, неучаствовали въ дѣлото се допускатъ въ тия случаи, когато ръшението, което е влизало въ законна сила нарушило тѣхните права.

156. Просбитъ за отмѣната на ръшения на мировите съдии се приносатъ въ Окржжни Съдъ, а просби за отмѣната на ръшения на Окржжните Съдове се приносатъ въ Върховниятъ Съдъ.

157. До просбата тръба да е приложена копия отъ ръшението и всички документи, на които просбата е основана.

158. Срокът за подаване на просба за отмѣна на ръшението на мировитъ съдия се назначава мѣсяченъ, а за отмѣната на ръшението на Окржжния Съдъ четири мѣсячнъ.

159. Установенитъ въ предидущиятъ членъ срокъ се смята;

1) На прошения за кассация на ръшения, отъ денътъ на обявленето на ръшението;

2) на прошения за приглѣдъ на ръшения, отъ този денъ, когато на просигелътъ е станало известно едно ново обстоятелство, което служи за основание за приглѣдане на ръшението, а въ случаи на подлогътъ отъ този денъ, когато е влизало въ законна сила ръшението на улавящиятъ съдъ за признанието на актътъ за подложенъ.

3) за прошения на неучаствовавшите въ дѣлото лица отъ туй време, когато ръшението е станало известно на просигелътъ.

160. Окржжните Съдове, ако признаватъ просбата за отмѣна на ръшението, че заслужва уважение, отмѣнява обжалованото ръшение и препровожда дѣлото на разглѣдане у другий мировий съдътъ. Тъй сѫщо и Върховниятъ Съдъ при отмѣната на ръшението на Окржжните Съдове, препровожда дѣлото на разглѣдане на другий Окржжен Съдъ

161. Мировитъ съдия или Окржжните Съдове, на разглѣдането, на който е предадено дѣлото, пристига къмъ неговото ръшение, слѣдъ като призове тѣжащиятъ се страни и съ опазването при производството на туй дѣло правилата, изложени въ членоветъ

Баларевъ: Щомъ приехми горното измѣнение на заглавието, то тръба и доло да измѣнимъ и да се каже: „за отмѣнението окончателното ръшение на мировите съдии и на окр. съдъ“.

Единъ гласъ: Въ една глава, дѣто се вѣвежда ст. отъ вр. правила, то тръба да се прочете, защото всѣки депутатъ . . .

Баларевъ: Ако захванемъ да ги четемъ, тръба и да ги критикувами и значи, че ще разглѣдвали вр. правила, които оставатъ въ дѣйствие за окр. съдове. Това щѣше да бѫде едно смѣсование.

Цановъ: Азъ сѫщото щѣхъ да забѣлѣжа понапредъ, но зная, че е безполезно; а само искахъ да забѣлѣжа, че това е една неправилностъ въ този законъ. Щомъ се промѣни тамъ една статия, то тръба и да се изложи, за да се знае.

Предсъдателъ: Има ли нѣкой другъ да забѣлѣжи? (Нѣма.) Мисля, да се гласува съ поправ-

ката на г-на Баларева и да се каже възглавното „окончателно“, защото тази глава говори за ръшения окончателни.

Пановъ: Послѣ тържественото заявление на г-на Баларева, че касацията не е съдилище, то ти тук се поменува; за това не трбба да се помъсва тук кассация и да се каже върховно съдилище.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание Гл. 12 съ поправката на г-на Баларева? (Приема се.)

Секр. Грънчаровъ: (Чете.)

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА.

За устранинето на мировитъ съдии.

162. Мировитъ съдникъ е обязанъ да устранива себе си и може да биде отстраненъ отъ тъжащите се въ слѣдующите случаи:

1) когато той самъ, жена му, роднините му, въ пръвия безъ ограничение, а въ побочна роднините му отъ първите четири и сватовете му отъ първите три степени, още и усиповените отъ него, иматъ участие въ дѣлото;

2) когато съдникътъ е настойникъ на единого отъ тъжащите се, или управлява дѣлата му, или когато тъжащиятъ управя дѣлата или имуществото на съдията;

3) когато съдията или жена му сѫ по законътъ най-блиски наследници на единого отъ тъжащите се, или иматъ съ единого отъ тѣхъ тъжба.

163. Просбата за отстранение на мировитъ съдия, съ изложение на основанията, трбба да е заявлена отъ ищещъ при предявяването на иска, а отъ отвѣтникътъ не по-късно отъ първото му явяване въ Съда.

164. Мировитъ съдникъ като признае причините за устранинето правилни, предава подадената нему искова просба, съ всячките ѝ приложения на най-ближниятъ мировий съдия, който ще се назначава въвреме, за да испълнява неговата длъжност въ подобни случаи.

165. Когато мировитъ съдникъ непризнава предявените доводи достаточни за своето отстранение а тъжителятъ, слѣдъ като му ся обяви за туй, такъ настоева за отстранението, тогава мировитъ съдия представя на разрешение въ Окръжния Съдъ просбата му затуй заедно съ свое обяснение. (Приема се.)

ГЛАВА ЧЕТИРНАДЕСЯТА.

Засъдебните разноски.

166. Производството у мировитъ съдии ся освобождава отъ гербови и всякакви мита.

167. При даването кошли отъ рѣшения протоколи отъ мировитъ съдии и отъ Окръжните Съдове по дѣла на мировото правосъдие взема ся по половина франкъ за листъ като ся съмѣтатъ по двадесетъ и пять реда на всяка страница.

Пановъ: Чл. 167 казва: (Чете го.) Тука се казва половина франкъ за листа. Листъ не е определено нѣщо: една кола ли, или единъ табакъ? Въобще отъ колко страни е листа: да ли за 25 реда половина франкъ? Трбба да се измѣни редакцията.

Грънчаровъ: Листъ се разбира 4 страни.

Недѣлковичъ: Листъ се казва 2 страни.

Баларевъ: Бѣлѣжката на г-на Панова е мно-

го умѣстна. До сега въ съдилищата сѫ земали единъ за единъ листъ, а други за цѣла книга. Листъ го разбирамъ едно листо; туй значи, по български и руски текстъ, една книга. Трбба да се опредѣли, да ли е една книга, или едно листо.

П. Станчовъ: Листо разбирамъ единъ листъ и въ канцелярията не се пише на цѣль табакъ, но на една страница, и въ такъвъ случай единъ листъ има 2 стр.; така щото единъ табакъ има 2 листа.

Славейковъ: Чисто български листъ значи 2 стр., но въ практика и въ руския текстъ значи 4 страници.

Пановъ: Също щѣхъ да кажж. Това е преводъ отъ руски и тамъ се казва за листъ 4 стр.

Райчо Поповъ: 167 чл. като говори за листъ, то е явно, че листъ е единъ цѣль табакъ. Защото другояче нѣмаше нужда да се каже 25 реда на „всѣка страна“.

Славейковъ: Мисля, че много филология да дохми на листа.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание бѣлѣжката на г-на Панова да биде 4 стр. листа? (Приема се.)

Г. Геровъ: Тукъ се смята за всѣки 25 реда полововина франкъ. (Гласове: Не.)

Ат. Костовъ: Понеже се свърши устава за граждан. съдопроизводство, искамъ да се притури още, че никой мѣстни жители не могатъ да бѫдѫтъ мирови съдии въ сѫщия градъ.

Предсѣдателъ: Още не се егласувало върху 14 глава. Приема ли Народ. Събрание 14 глава съ отмѣтката, че единъ листъ се брои 4 страници? (Приема се.)

Баларевъ: Сега трбба да го вотирани изцѣло.

Ат. Костовъ: Никой отъ мѣстните жители не може да биде мирови съдия.

Пановъ: Това се отнася къмъ съдоустройство, което се свърши въче.

Баларевъ: Това е въпросъ, да ли му е тука мястото или не? Но азъ само ще кажя, че именно мировитъ съдии трбба да бѫдѫтъ отъ мястото, защото въ други мѣста има избираеми мирови съдии, които именно сѫ отъ сѫщото място.

П. Станчовъ: Понеже се позволява, да се говори за предложението, трбба да питами, да ли го поддържатъ бѣ души?

Предсѣдателъ: Не се позволява, това е свързено. За това се говори въ съдоустройството.

Славейковъ: Дѣйствително, че се свърши за конопроекта за съдоустройство и не е добре да се върщатъ назадъ, но ако има нѣщо забравено, то да се забѣлѣжи въ протокола, за да се рѣши и разисква, когато ще му дойде реда. Тѣзи предложе-

ния не съж отхвърлени, но съж зети въ внимание, за да ги има г-нъ министръ предъ очи. Наистина казано е, че мировитъ съдии именно за това се избиратъ по вече отъ мѣстата имъ, защото знаятъ по добръ човѣцитетъ въ родината си. Но за това ще дойде редъ да се говори и разисква, и Народ. Събрание ще го земе въ внимание.

Предсѣдателъ: Сега ще вѫтирами законо-проекта искъло. Желае ли Народ. Събрание да се чете още веднажъ? (Не желае.) Приема ли Народ. Събрание тозъ законопроектъ искъло съ станалите въчче поправки? (Приема.) Който не приема да си дигне ржката. (Никой не дигна.) Сега давамъ на 5 мин. распусъ.

(Послѣ распусъ.)

Предсѣдателъ: (Звѣни.) Засѣданietо е открыто отъ ново.

Секр. Т. Станчовъ: (Чете.)

Съдопроизводство.

по

УГЛАВНИТЪ ДѢЛА
които сѫ подсѫдни на Мировитъ Съдии.

ГЛАВА ПЪРВА.

1. Подъ вѣдомството на мировитъ съдии подлежатъ проступки, за които споредъ особния уставъ за наказаниета, имъ се налагатъ:

1. Забѣлѣжки и напомняния (виговори).
2. Парична глоба не повече отъ триста фр.
3. Зашпранье не повече отъ три месѣца.
4. Затворъ въ тъмница не повече отъ шестъ месѣци.

Заб. 1. Мировитъ съдии, при опредѣленето на наказаниета и глобите, се ржководятъ отъ уставъ за нарушение на казъонитъ управления, устава за новинноститъ и за търговията, устава за пирейнитъ сборове, устава за акциза и тютюна и др. тѣмъ подобни устави, безъ да излѣзватъ вѣнъ отъ границите на дадената имъ властъ.

Заб. 2. Означенитъ въ предвидуващата статия дѣла не подлежатъ за разглѣдане отъ мировитъ съдии въ слѣдующите случаи:

a) Когато наказанието за проступокъ е съпряжено съ запрѣщение да търтува или промишлява, или иакъ когато наедно е затворенъ дугеня или промишленото му заведение.

b) Когато възлагаденето за причиненъ вредъ или загуба чрезъ проступка налага хиляда франка

2. Освѣнъ горѣказанитъ дѣла, които мировитъ съдии иматъ право да разглѣдватъ, споредъ опредѣлението редъ на престъпнитъ дѣлства за наказание, тѣ могатъ да разглѣдватъ собствено за да склонятъ страните на миръ по дѣла, които макаръ и да навличатъ за себе си построги наказания, но, споредъ закона, не се захващатъ иакъ, освѣнъ чрезъ жалба на тѣзи лица, които сѫ претърпѣли вредъ или пагуби, и могатъ да са прекратятъ съ примирие или по любовно (съ добро).

3. На всѣки мирови съдии сѫ подсѫдни само тѣзи

проступки, които сѫ станали въ неговата окolia. Когато нѣколко престъпни дѣлства сѫ обнаружихъ извѣднѣжъ въ разни мирови околии по едно дѣло, то дѣлото е подсѫдно въ този мирови съдъ въ околията, на който е станало най важниятъ проступокъ.

4. Всѣки мирови съдии сѫ рѣшава самъ, на него ли подлежи да разглѣдва постъпилото дѣло споредъ рода на подвѣдомственитетъ му дѣла, или позволието на подсѫдимия. И ако види, че изподъ него, мировия съдия го направлява по прилагаемости — или го предава на другъ мирови съдъ, или на подсѫдящето военно начаletво или иакъ на духовнитъ съдъ.

5. Преприри за подсѫдностъ между мирови съдии отъ същия съдеб. окрѣгъ се разрѣшава отъ окр. съдъ въ гози окрѣгъ, а между мирови съдии отъ разни съд. окрѣги са разрѣшаватъ отъ онзи окр. съдъ въ окрѣга, на който се е захваняло най напредъ преприето.

6. Преприри за подсѫдностъ между мирови съдии и съдебенъ слѣдователъ се разрѣшаватъ въ онзи окр. съдъ, при който е съдебния слѣдователъ.

7. Преприри за подсѫдностъ между мирови съдии и военното начаletво, или духовнитъ съдъ се разрѣшаватъ отъ онзи окрѣженъ съдъ, подъ който са намѣрва мировия съдия.

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да забѣлѣжи върху първата глава?

Баларевъ: Въ членъ 2-й казва се: (Чете го.) До колкото азъ зная, и въ временнитъ правила има една такава статия, която дава право на административната властъ да подигне едно дѣло, безъ да се яви едно частно лице; но не сѫ тия дѣла никакъ изброени. Азъ само искамъ да се запиши въ протоколътъ, че много мѫжнотии ставатъ въ тѣзи въпроси.

Грѣнчаровъ: Наистина, разбираятъ се такива дѣла, които се преслѣдватъ отъ законътъ, както убийство, нападателство, за което страните не могатъ да се помирятъ, но трѣба да се преслѣдватъ такива работи отъ съдътъ. Къмъ 1 членъ 4 алинея трѣба да се тури въ скобки „арестъ“, за да се отличава отъ тъмница.

П. Станчевъ: Г-нъ Баларевъ каза, че нѣма въ временнитъ правила постановление, което да дава право на административната властъ за нуждно изслѣдване. Азъ имамъ да кажа, че това го има въ временнитъ правила, и това е обязанностъ на административната властъ, да дава въ даденъ случай хора подъ съдъ. На пр. случи се, че единъ сиромахъ се нападне, и слѣдъ като се узнае, тѣ административната властъ е дължна да препраща виновниятъ на надлежното място, за по нататъшно изслѣдване.

Баларевъ: Азъ казвамъ, че има въ временнитъ правила една такава статия, по че се не казва, за кое дѣло може да почне административната властъ слѣдствие, безъ да се яви едно частно лице. Въ това отношение ставатъ много голѣми грѣшки, защото администрацията много пакти си позволява да

дава дѣла на сѫдъ, които не се отнасят до нея. На пр. единъ агитаторъ по изборите, администрацията отива и го дава подъ сѫдъ, безъ да има това право, защото само избирателите иматъ това право. Именно за това искамъ да се опредѣлятъ дѣлата, които трѣба да се преслѣдватъ отъ администрацията.

Т. Станчовъ: Тукъ не е думата за администрацията, какво право има, а говори се за мировитѣ сѫдии, и кога мировитѣ сѫдии ще захванатъ своите дѣла. За това е излишно да се опредѣлява тукъ, за какви дѣла може администрацията да преслѣдва. Колкото за думата „арестъ“, тя е французска дума.

Пановъ: У настъ има единъ способъ за това, т. е. тѣмница (арестъ).

Св. Радевъ: Въ 1 членъ се говори, че затворът въ тѣмница не ще да бѫде по вече отъ 6 мѣсeca, т. е. дава се право на мировий сѫдия да осужда на 6 мѣсеченъ затворъ, когато сега знаемъ, че окр. сѫдилища нѣматъ право да осуждатъ на по вече отъ 3 мѣсeca. Това трѣба да се разясни.

Даневъ: Азъ въ кратко ще отговоря на г-нъ Баларева. Колкото се касае до изборите, администрацията може да дава виновния тоже подъ сѫдъ. Азъ напомнювамъ 39 членъ отъ избирателниятъ законъ, който казва: (Чете го.) Като напомнювамъ това, азъ не казвамъ, че администрацията не е злоупотрѣбила това право, но само искахъ да напомня на г-на Баларева този параграфъ.

Баларевъ: Азъ могж да покажъ случай, дѣто хора, които сами сѫ агитирали, опълномощаваха администрацията да дава подъ сѫдъ други агитатори. (Гласове: Еѣмъ предмѣта!) 2-й членъ отъ предлежащия законопроектъ казва: (Чете го.) „Освѣнъ горѣказаниетъ дѣла, които мировитѣ сѫдии иматъ право да разглѣдватъ, споредъ опредѣлениетъ редъ на престъпните дѣствия за наказание, тѣ могжтъ да разглѣдватъ собствено за да склонятъ странитѣ на миръ по дѣла, които, макаръ и да навличатъ за себе си по строги наказания, но, споредъ закона не се захващатъ инѣкъ, освѣнъ чрезъ жалба на тѣзи лица, които сѫ претърпѣли вредъ или пагуби, и могжтъ да се прекратятъ съ примирие или полюбовно (съ добро).“ Тукъ се срѣщатъ голѣми мѫчинотии. Убийство и кражба не могжтъ да се помирятъ по мировий начинъ, но и сѫдията може нѣкой пътъ да се намѣри въ голѣмо затруднение.

Славейковъ: Искамъ да забѣлѣжа на г-на Баларева, че ако има сѫдии, които не знаятъ какво да правятъ, тогава не трѣба да ставатъ сѫдии. Нѣколко случаи опредѣлява законътъ. Но всичко не може да се опредѣли. Предоставя се на сѫдиите, сами да разбираятъ, какво могжтъ да сѫдятъ и какво не. Колкото за думите запирание и затваряне,

имамъ да кажя, че нашия язикъ не ги опредѣлява още точно. За това предлагамъ, да се земе за текстъ рускиятъ оригиналъ. Ние можемъ въ такъвъ случай да си служимъ съ официалните руски термини.

Грѣнчаровъ: За другитѣ подигнати препирки нѣма да говоря; само ще кажа нѣщо върху този въпросъ, който подигна Погъ Радевъ. Той каза, че не може да разбере, какъ рѣшаватъ мировитѣ сѫдии за 6 мѣсeca, когато окр. сѫдилища рѣшаватъ само за 3 мѣсеченъ. На това има да му възразя, че окр. сѫдии рѣшаватъ окончателно за 3 мѣсеченъ затворъ, а мировитѣ сѫдии разглѣждатъ работата, които се касае до 6 мѣсеченъ затворъ неокончателно.

П. Станчовъ: Тукъ ще бѫде много по добре, понеже мировитѣ сѫдии иматъ за цѣль да помиряватъ, да имъ смалимъ правото за запирание, т. е. да не имъ давами право по вече отъ единъ мѣсецъ да рѣшаватъ окончателно за затворъ и не по вече отъ 3 мѣсeca за неокончателно; защото ако имъ дадемъ твърдъ широко право въ това отношение, тогава ще изгубятъ своето значение и ще станатъ онова, което сѫ окр. сѫдилища.

Баларевъ: Имамъ само кратко да възразя на г-на Славейкова, който каза, че забѣлѣженото отъ мене го имало въ законътъ. Азъ му казвамъ, че това го нѣма. Има само една статия въ временниятъ правила, която казва, че странитѣ могжтъ да се помирятъ; но кои сѫ тѣзи дѣла, азъ никадъ не ги намирамъ.

Недѣлковичъ: Азъ ще кажа нѣщо върху 4 членъ.

Предсѣдателъ: Моля да се сврши този чл., който захващамъ.

Славейковъ: Азъ считамъ за нуждно да отговоря на това, което г-нъ Баларевъ искаше да каже, че никадъ нѣмало назначени такива дѣла. Но менъ ми се струва, че въ наказателниятъ кодексъ има 3 степени наказания за три вида дѣла, които има да се наказватъ. Сега ако има нѣкой сѫдия, който да не знае, какви дѣла трѣба да се помирятъ и какви не, то тогава не знамъ какво да правимъ. (Веселостъ. Гласове: Искерпано е!)

Недѣлковичъ: Имамъ да направя една забѣлѣшка върху 4 членъ. Както се тута пише, разбираамъ, че ако нѣкой има работа съ воененъ човѣкъ или съ попъ, тогава мировия сѫдия трѣба да се отнесе на военното сѫдилище, или на духовниятъ сѫдъ; и въ такъвъ случай мировий сѫдъ трѣба да земе въ внимание работата и да я препрати на тѣзи сѫдилища.

Т. Станчовъ: Тукъ трѣба да разберемъ лицето, което е направило престъпленietо. Ако лицето, отъ което вие се оплаквате, е военно лице,

тогава мировий съдъ не може прямо да го съди, но ще го предаде на военния съдъ, а ако е свещенно лице, тогава на духовният съдъ.

Недълковичъ: Споредъ членът тъй се разбира, и за това предлагамъ, да се разясни така, щото за всички случаи да отиваме на мировий съдия, а не да ходимъ да търсимъ военний съдъ или духовен съдъ, който може да е на 12 часа растояние.

Баларевъ: Само онези дѣла, които принадлежатъ на духовен съдъ, ще се испращатъ тамъ. Но ако свещеникътъ на пр. убие нѣкого, тогава не трѣба да отиваме на духовен съдъ.

Славейковъ: Разумѣва се, че когато дойде на мировия съдия да съди духовни работи, нѣма да ги приеме. Тъй сѫщо нито военни.

Предсѣдателъ: Понеже и за духовни и за военни съдилища ще станатъ правила, въ които ще се каже, какви дѣла сѫ подсѫдими на тѣхъ, тогава може да се допълни. Сега мисля да се не простираме по нататъкъ. Има ли кой да говори върху думата „арестъ“ да се тури въ скобки?

Славейковъ: Азъ бихъ желалъ, да обрнемъ внимание върху това, което каза Г-нъ Станчовъ. Жално е само, че Г-нъ министъръ не е тукъ, за да защити проектътъ; защото ние можемъ да направимъ 3 мѣсесца вместо 6 мѣсесца, както ни се вижда по добре. Но работата е, ако министъръ защищава проектътъ, може да каже, защо е турилъ 6 мѣсесца, а защо не 3, или 1 мѣсецъ. Тъзи работа е мъжна за насъ.

Г-нъ Станчовъ: Азъ разбирамъ запирание не по вече отъ 3 мѣсесца, и затворъ въ тѣмница разбирамъ по вече. Подъ думата запирание разбирамъ временен затворъ, на пр. въ полицията. Затворъ въ тѣмница става на окончателно осъждане отъ съдътъ, подтвърдено отъ висшата инстанция.

Грънчаровъ: Мировия съдия не може да осуди окончателно на 3 или 6 мѣсесца. Нѣкои се боятъ много отъ това право и казватъ, че е твърдъ голѣмо за мировия съдия, но азъ напомнявамъ, че присѫдата подлежи на апелъ и не трѣба да се боимъ. За това може да си остане както си е.

Баларевъ: Ние разбирами, щото нѣма да разговаря окончателно, но чини ми се, че тъзи властъ е твърдъ голѣма; защото може да се случи, че осъдения да не разбира законътъ и не апелира на време. Тогава остава си въ дѣйствие тъзи пресъдя отъ мировия съдия. За това не съмъ съгласенъ да се дава на мировия съдия право да разговаря на затворъ за 6 мѣсесца.

Грънчаровъ: Г-нъ Баларевъ се бои, като се дава право на мировия съдия и мисли, отъ дѣ ще знае простира човѣкъ, че може да ап-

елира. Но ако бѣше прочелъ редовно този проектъ, тогава щѣщие да намѣри 95 статия която казва: „Когато обяви мировия съдия рѣшението на страни-
тъ, дѣлженъ е да ги запита ще ли правятъ апелация или не. И искатъ ли пренести отъ рѣшението, тогава съдията е обязанъ да имъ го даде“.

Славейковъ: За доопълнение на това и за умирение на съвѣстта имамъ да забѣлѣжа, че нѣма да разглежда само такива дѣла, за които зако-
нътъ дава най-много 6 мѣсечно наказание, но той
неможе да разглежда за 6 мѣсечень затворъ окончательно. Тукъ е определено до дѣ се простира неговата властъ.

Пановъ: Малко неясно каза Г-нъ Славейковъ, защото Мировия съдия има цѣлно право да разглежда окончателно и да наказва съ затворъ до 3 мѣсесца. Послѣ има затворъ и въ тѣмница, но не повече отъ 6 мѣсесца, Но тукъ може да апелира. Значи че до 6 мѣсесца има право да наказва. Но ако осъдението иска да апелира, то е другъ въпросъ (Гласове исчерпано е;) Азъ мисля, да си остане тукъ и да се вотори.

Славейковъ: Именно ние разбираме тъй, но нѣма тукъ Законодателътъ, за да обясни, какъ мисли той това.

Г-нъ Станчовъ: Каза се тукъ, че безъ присъствието на Г-на Министра на Правосъдiето, ние неможемъ да направимъ измѣнѣніе на Законътъ. Въ такъвъ случай, защо си губимъ времето, ако нѣмамъ право да направимъ никакви измѣнѣнія? — Тогава трудътъ е напразно и трѣба да напустимъ разглеждането на проектътъ.

Баларевъ: Азъ разбирамъ 3 мѣсесца и 6 мѣсесца така, че наказанието, за което се говори въ тая статия, трѣба да постигне максимумъ 6 мѣсесца. Щомъ има на пр. наказание за 7 мѣсесца, това вѣче не подлежи на Мировия Съдия.

Пановъ: Твърдъ ясно е поставенъ членътъ, и азъ мисля, че първи денъ да разсѫждаваме, пакъ сѫщото ще си остане.

Недълковичъ: По добре да чакаме Г-на министра и подиръ пладнъ да продължавамъ.

Славейковъ: Искамъ да кажа, че азъ не мисля, щото Събранието неможе да разговаря безъ Министра. Нар. Събрание може да разговаря, но вие всички знаете, че по законовѣдството отъ настъ има много боси, така щото за онова, щото разглеждамъ, можемъ да погрѣшимъ. А азъ не казвамъ, че нѣмамъ право да разговаряме.

Баларевъ: „Отъ 3 мѣсесца до 6 мѣсесца“ може да остане, ако е помалко отъ 6 мѣсесца тогава подпада дѣлото на Мировия Съдия, а ако е повече, трѣба да се разглажда въ Окр. Съдъ.

Предсъдателъ: Желае ли още нѣкой да говори? (Не желае.) Приемали Народното Събрание 1-а Глава отъ законопроекта както стои тута? (Приема се.) Който не приема да си дигне ржката. (Никои не дига.) Слѣдователно прие се безъ забѣлѣжка.

Секр. Т. Станчевъ (Чете.)

ГЛАВА ВТОРА.

Редътъ, по който се захващатъ дѣлата при мировитъ съдии.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЪРВО.

Поводъ за захващане на дѣлата.

8. Мировитъ съдия пристига до разглеждане на дѣлата:

1) Но жалбите на частни лица, които сѫ претърпѣли вредъ или загуба.

2) Но съобщение отъ полицейските или административните власти.

3) Но непосредствено усмъртение отъ него самаго на престъпно дѣйствие, което подлѣжи за преслѣдане независимо отъ жалба на пъкое лице.

9. На мировитъ съдия се подаватъ жалби отъ частни лица за вредъ или загуба, или отъ тѣхъ самигь, или отъ други лица, които по закона иматъ право да ходатайствуватъ за тѣхъ, или же отъ тѣхни повѣренници.

10. За повѣренниците се пазятъ правилата, които сѫ изложени въ ст. 98 100 отъ „Вр. Съд. Правила“.

11. Жалбата или прошението, които се подаватъ на мировитъ съдия биватъ: писменни и устни. Устната жалба като се запише отъ мировитъ съдия въ протоколъ прочите се на подавачътъ, който я и подписва, ако знае да пише.

12. Въ писменната, както и устната жалба трѣба, по възможности, да сѫ показани:

1-во Името, фамилията, званието и прѣкора, както и мѣстожителството на обвинителя;

2-ро Престъпното дѣйствие, времето и мястото, гдѣто е извръшено;

3-то Претърпѣните вредъ и загуби;

4-то Обвиняемото или подозрѣваемото лице, както и мѣстожителството му;

5-то Свидѣтелътъ или други доказателства, съ които се подтвърждава жалбата, и

6-то Годината, мѣсяца денътъ, когато е подадена.

13. Ако не се има на лице обвиняване или подозрѣваемъ въ престъпното дѣйствие, за което е подадена жалба, или ако доказателствата, които го потвърждаватъ сѫ недостаточни, мировитъ съдия може да поръчка на мѣстната полиция, да му събере и представи всички необходими по това дѣло свѣдѣния, когато престъпното дѣйствие принадлежи въ числото на тѣзи простъпки, които се преслѣдватъ отъ законътъ, независимо отъ жалбите на частни лица.

14. Лицата, които сѫ претърпѣли вредъ или загуба отъ престъпно дѣйствие, могатъ и сами да се обръщатъ направо къмъ мѣстната полиция, която е длѣжна да направи потрѣбните издирвания и за резултатътъ да съобщи своевременно на мировитъ съдия.

15. Полицейските и другите административни власти съобщаватъ на мировитъ съдия за онѣзи престъпни дѣйствия, които тѣ сѫ открили, и които по законътъ подлѣжатъ на преслѣдане и безъ жалби отъ частни лица.

16. Въ съобщенията си, били тѣ писменни или устни, полицейските и другите административни власти трѣба да показватъ:

1-во Кога и гдѣ е станжало престъпното дѣйствие;

2-ро На кого пада подозрѣнието, и какви доказателства има за туй;

3-то Има ли гражданска ищещъ и свидѣтели, и

4-то Мѣстожителството на всичките показани лица.

17. При съобщението на мировитъ съдия за престъпно дѣйствие, обвиняемиятъ може да се докарва съ съобщението въ слѣдующия случаи:

1-во Когато хванхтиятъ при свързване просижда съ непознатъ на полицията, или не може да представи удостовѣрение за името, фамилията и мѣстожителството си;

2-ро Когато работата е за престъпни дѣйствия, заради които, споредъ законътъ, обвинениятъ се затваря въ тъмница, и при туй има възможностъ да избѣгне, ако се остави свободенъ, или може да изглади слѣдить на престъпното дѣление.

18. Споредъ своето лично усмѣрѣние по пъкое престъпно дѣйствие мировитъ съдия може, ако го види за потребно, да поръчка на полицията да направи предварителното издирване.

19. Ако полицията не исгълни възложената поръчка отъ мировитъ съдия, то той има право за важни упъщени, направени отъ нея, да съобщи на прокурорътъ или на неговътъ помощникъ.

Предсъдателъ: Вчера се прие такава една по обширна глава, която има повече отдѣления, да се чете отдѣление по отдѣление. (Гласове: Да.)

Грънчаровъ: Вчера за повѣренниците ние приехми въ гражданско съдопроизводство една статия, която не се съгласява съ онаа, която се намѣрва въ временниятъ съдебни правила; за това азъ мисля, че този членъ 10-ий трѣба да се измѣни и вместо „статиите отъ 98 до 100 отъ временниятъ съдебни правила“ да се напомене онзи членъ отъ глава втора въ закона отъ гражданско съдопроизводство за мировитъ съдии.

Тодоровъ: Тая бѣлѣжка е редовна.

II. Станчовъ: Нѣмамъ какво да говоря, желая само да се приеме, толковъ по вече, защото е нужно да прекарвамъ по скоро работата.

Славейковъ: Колкото за бѣлѣжката на Г-на Грънчарова, дѣйствително трѣба да се прибави това, и азъ мисля, че онова, което се поправи вчера, е достаточно безъ да се поменуватъ 98 и 100 чл. отъ вр. съдеб. правила.

Поповъ: Азъ разбрахъ, че Г-нъ Грънчаровъ мисли, че което се отнася до временниятъ правила, да се отхвърли, и да остане онова, което приехми вчера. (Гласове: Да.)

Славейковъ: Въ тѣзи глава има членъ 14 и членъ 18 (чете ги); и двата трѣба да приемемъ, само желая, да се положи ограничение на полицейската власт, т. е. най напредъ полицията да не запира, както се практикува тук, а послѣ да прави изслѣдване. Трѣба да се опредѣли, че преди да се изследва работата да не може да се запре човѣкъ.

Тихчевъ: Азъ мисля, че тук се говори да

се исхвърлятъ статиите „от 98 до 100 членъ отъ врем. съдебни правила“ и да се тури онова, което сми приели вчера. Както знаете, внешното се отнася на повърнениците да бъдатъ Български поданици и да знаятъ официалният язик; но въ тези статии се говори „които изгуби гражданска права“ за това тръба да си останатъ.

Грънчаровъ: Азъ мислѫ, че има въ приемите още вчера статии цѣлъ редъ постановления, какви тръба да бѫдатъ повърненици; за това не е нужно тук да се повтаря.

Тодоровъ: Г-нъ Славейковъ говори, че полицията да незапира хора на дълго време; и както Г-нъ Станчевъ говори узнахме, че полицията до 3 мѣсяци привременно запира. До колкото азъ зная, полицията има право само до 24 часа да държи единъ човѣкъ запрѣнъ, а послѣ да го яви на Съда.

Славейковъ: Така тръба да прави, но азъ знаѫ случаи, дѣто полицията е запирала на една недѣля. (Гласове: Да се гласоподава!)

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да направи нѣкога друга забѣлѣжка? (Нѣма.) Примели Нар. Събрание отдѣление първо отъ глава втора както си е въ проекта съ поправката на Г-на Грънчарова. (Примена се.)

Секр. Т. Станчевъ (Чете:) Отдѣление второ.

Повикванье странитѣ и свидѣтели.

20. Повикваньето въ Съдъ на единъ обвиняванъ става чрезъ писменна призовка, а когато живѣе въ сѫдия градъ на мировия съдия, става и устно.

21. Призовката тръба да съдѣржа точно:

- 1-во Кое лице се иска;
- 2-ро Кога и гдѣ да се яви;
- 3-то Дѣлото, поради което се вика обвиняванъ
- 4-то Постъпката за неявяванье.

Призовката се подписва отъ мировия съдия.

22. Призовката ся връчава на тогози, който се вика чрезъ разсилния, който се нахожда при мировия съдия, или чрезъ мѣстното околовско или общинско управление.

23. Призовката се връчава на сѫщето лице, което се вика. Ако го нѣма у дома му, тя се дава на единого отъ домашнитѣ му, особено на най-стария, или на стопанина на къщата, или на мѣстния околовски началникъ, или же на старшия полицейски.

24. Кога се предава призовката, върху нея се забѣлѣжва времето, когато е връчена, а другия екземпляръ съ подпись на получителя, и времето когато е получена, се възвръща и предава на мировия съдия.

25. Ако тоя, който получава призовката, не може или не рачи да се подпише, това се записва и на дѣлъ призовки, като се каже кому, кога е подадена и защо не е рачилъ да я подпише.

26. Призовемия тръба да се яви лично при разглѣданьето на дѣлото; иль по дѣла за престъпки, на които по закона е определено най-горне наказание, запиранье, той може да испрати повърненикъ, за което се споменува и въ призовката. Мирови съдия обаче има право да привика обвинявания, за да се яви самъ лично, ако това споредъ обстоятелствата на дѣлото се вижда

необходимо.

27. По дѣла за престъпни дѣйствия, за които споредъ закона, е положено наказание съ затваранье въ тънища, ако подсѫдимия не се яви лично, съдия взема мѣрки, за да го докаратъ. Мировия съдия може да се распорѣди, за да докара обвинявания и безъ предварителна призовка.

28. Докарванье на обвинявания не става иначѣ, освѣн като му се испрати формална призовка съ сѫдото съдѣржание, като кога се вика на съдъ, ст. 55.

29. Обвинителъ се извѣстява за денътъ и часътъ опредѣлени за явяваньето на обвинявания.

30. При разглѣданьето дѣла, които сѫ повдигнати отъ длѣжностни лица, когато тѣ не могатъ да се явятъ, испрашатъ вмѣсто себе си довъреници.

31. Ако самитѣ страни не се задължаватъ да приведятъ свидѣтели, то мировия съдия ги вика самъ.

32. Свидѣтели отъ низнитѣ военни чинове, когато сѫ на дѣйствителна служба, се привикватъ чрезъ най близкото имъ началство, а офицеритѣ се викатъ направо чрезъ призовки; иль повикваньето предъ съдъ не ги уволнява отъ служба, ако не сѫ получили уволнение отъ началството си.

33. По удостовѣреньето отъ военното началство за невъзможността на тоя военецъ, който се вика за свидѣтель, поради военни обстоятелства, да се яви лично предъ съдътъ, то такавъ се распитва отъ мѣстния мирови съдия въ мѣстото, гдѣто служи.

34. Свидѣтели отъ священо званіе или монаси, ако не се явятъ по първото призоваванье, повикватъ се чрезъ най-близкото имъ началство.

35. Свидѣтель, който не се яви въ назначения срокъ, безъ да представи удовлетворителни оправдания, наказва се, по опредѣление отъ мировийтъ съдия, на глоба, не повече отъ двадесетъ и петь франка, споредъ важността на дѣлото и състоянието на свидѣтеля. Ако се не яви вторично, пакъ му се налага и друга глоба.

36. Въ продължение на дѣлъ седмици, слѣдъ като му се обяви опредѣлението отъ мировия съдия за шрафътъ, свидѣтельтъ има право да си представи оправданията за неявенъе, които, ако се намѣрятъ удовлетворителни отъ мировия съдия, той може да му опрости глобата.

37. По причина на болѣсть, ако нѣкой свидѣтель не може да се яви предъ съдътъ, то мировия съдия го испита тамо гдѣто лѣжи, и странитѣ, ако сѫ пристигнати, присъствуватъ при това. Но сѫщия начинъ се допитватъ свидѣтели и въ таквази случаи, когато тръба да се распитватъ повече свидѣтели, които би живѣяха на едно място.

38. Свидѣтели, които живѣятъ въ чужда мѣстност, далечъ отъ тоя градъ, гдѣто става разглѣданьето на дѣлото, могатъ да бѫдатъ распитвани отъ мировия съдия въ тая мѣстност, гдѣто живѣятъ, при туй се дозволява да присъствуватъ и странитѣ, които би пожелали да изслушатъ распитванието.

Баларевъ: Азъ виждамъ едно неудобство въ 34 статия. (Чете я.) Представете си, че единъ свѣщеникъ е отдалеченъ отъ града и неговъ началникъ тъй сѫщо отдалеченъ отъ него. Тогава ако се пише призовката на настоятелството и отъ него отиде на духовното лице, ще ставатъ много мѫжнотии; за това мислѫ, и духовнитѣ лица да се подчинятъ на тия закони които сѫ за гражданските лица.

Т. Станчевъ: Разбира се, че священикът, ако не се яви споредъ призовката, тръба да се повика чрезъ началника си. Желаете ли едно свяще лице да карами съ жандари? Той може да има единъ боленъ, или нѣкой умрълъ и неможе да остави на страна своето звание; за това е съкаакъ нужно, да се повика чрезъ своето началство.

Баларевъ: Азъ неказвамъ, че съ стражари тръба да се кара, но показахъ само неудобствата, които се случаватъ, ако едно духовно лице се вика първъ пътъ и недохожда; тогава втория пътъ тръба да се вика чрезъ началството и за този пътъ азъ указахъ много мячинотии, които се сръщатъ да се вика.

II. Станчовъ: Поддържамъ исказаниетъ думи на Г-на Баларева. Свѣщениците сѫ свѣщеници, когато свѣщеннодѣйствува, както и търговците сѫ търговци, когато търгуватъ, както и ние сме депутати, когато сѣдимъ на столоветъ въ Събранието. Духовенството тръба да си пази честта и тръба да показва законни причини, ако се неотзыва на призовката; тъй щото азъ ненамирамъ нужда да се даватъ особни привелегии на тѣхъ.

Предсѣдателъ: Тукъ се повтаря онова, кое то се каза вѣче за офицеритъ.

Т. Станчевъ: Жално ми е, че предговоривши твърдъ малко цѣни напитъ свѣщеници, когато казва, че свѣщеникътъ е само въ черква свѣщеникъ; но азъ мисля, че свѣщеника тръба съждѣ да се почита, а не да ги нападате, че не били вѣнъ отъ църква свѣщеници.

Тодоровъ: Има да говорижъ върху 26 и 27 членове, 26-ий членъ казва тъй (Чете го:) Тука е нѣщо погрѣшено, защото единъ човѣкъ по уголовни дѣла отъ най голѣма важностъ, тръба да се яви въ съда лично, а 27 членъ нѣгдѣ противорѣчи на то ва. (Чете го:) Слѣдователно да ли се казва, че тръба да присъствува лично, и ако не, то ще се докара; а по горѣ е казано, че може да прати повѣренникъ. Той тръба самъ лично да се яви.

Михайловски: Г-нъ Тодоровъ съмѣсва дѣя работи: престъпникъ е онзи, който е обвиненъ за тѣжки работи н. п. за убийство, за което неможе да прати повѣренникъ и тръба да се яви лично. 27 членъ говори тежки наказания, а 26 именно говори за престъпления, за които може да се проводи по вѣренникъ, безъ да се яви обвиняемъ лично. А въ други го случаи тръба непремѣнно да биде лично въ съда, или съдѣтъ ще го докара.

Гръничаровъ: Азъ мисля, че това е доста обяснено. За това обрѣщамъ внимание на статия 28, дѣто се напомнява статия 55. Тая статия не се срѣща нито въ временните правила, нито въ настоящий законъ; за това желаѣ, да се тури статия 21

отъ настоящий законъ.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание второто отдѣление отъ втората глава на този законопроектъ? (Приема се.) да свършимъ и третото отдѣление.

Секр. Т. Станчовъ (Чете): Отдѣление трето.

Отсрочванье на разглежданье на дѣлото, и мѣрки за прекъсванье на срѣдствата за уклонение отъ съдѣтъ.

39. Когато се явихъ и дѣвѣтъ страни предъ мировия съдия и заявихъ, че по нѣкой причина като не могатъ да представихъ нужднитъ си доказателства, мировия съдия отлага дѣлото, като му назначи новъ срокъ. Нѣ кога заяви само едната страна, мировия съдия отлага тогава дѣлото, когато намѣри заявлението удовлетворително.

40. Мировий съдия може и отъ само себе си да отложи разглеждането и решението на дѣлото, ако го намѣрва нужно, било за да направи оглѣдъ, било да изиска отъ странитъ или отъ полицията какви и да е свѣдѣния, които сѫ необходими за рѣшене на дѣлото.

41. Когато се отсрочи разглеждането на дѣлото, поради неявяването на едната страна въ назначения срокъ, противната страна може да иска, що разноситъ, когато тя ще прави, за да идва други пъти въ съдѣтъ, да се натоварятъ на страната, която, като не докаже, че е имала уважителни причини за отсѫтствие, е станала причина за излишните разноски.

42. Никой отъ обвиняваниетъ нѣма право, безъ разрешението на мировия съдия да сѣ отстранява отъ това място или градъ, въ който се разглежда дѣлото.

43. За да се пресъжатъ на обвиняваниетъ срѣдствата за уклонение отъ съдѣтъ, мировия съдия може да употреби слѣдующите мѣрки:

1. Когато обвиняемия се подозрѣва въ престъпъ за който, споредъ закона, се налага парична глоба или запиране, или когато му се иска възнаграждение, — взема му ся расписка, че ще се яви въ означения денъ, или му ся взема поручителство;

2. Когато обвиняемия се подозрѣва въ престъпъ за което, споредъ закона, се налага затворъ въ тѣница, — взема се поручителство или залогъ, или се запира самъ обвиняемия.

44. Поручителството обзema задълженитето да плати поръчителя глобата, ако обвиняемия избѣгне и не се яви на срока.

45. Залога бива или въ пари, или въ друга движима цѣнностъ, и се дава или отъ самия обвиняемъ, или отъ всяко друго лице.

46. Количеството на поручителството или залога се опредѣлява отъ мировия съдия, споредъ строгостта на наказанието, което може да падне на обвиняемия и споредъ състоянието на поръчителя или заложника. Това количество не може да биде по-малко отъ възнаграждението, което се търси отъ тогози, който е истегналъ чрезъ простишка, когато искахъ му се подкрепя съ достовѣрни доказателства.

47. За приеманьето на поручителството или на залогъ съдията полага постановление, което се подписва както отъ него, тъй и отъ поръчителя или заложника и му ся дава копие.

48. Отпусканьето на обвиняемия подъ поручителство или оставянието му на свобода съ залогъ не го уволнява отъ да испълнява правилата предписани въ 76 статия.

49. Обвиняемия, ако побъгне или се уклони отъ съда, взема се заложената сума отъ поручителя, следъ като се удовлетвори отъ нея искът за възнаграждението отъ причинените повреди или загуби чрезъ простежка на обвиняемия, остатъка се обръща въ капиталъ за устройване място за запиране по приговоръ на мировия съдия.

50. Кога се взема подъ стража обвиняемия, за това се написва особено постановление съ точно означение:

1-во Кога е задържано лицето,

2-ро Кое лице е задържано, и

3-то Престъпното дѣйствие, въ което се обвинява.

Това постановление се подписва отъ мировия съдия и се проваежда копие въ мястото на затвора.

Баларевъ: 49 статия гласи така: (Чете я.) Азъ немога да разбера това: поручителя следъ като заложи капиталъ и следъ като се удовлетвори отъ тая сума искът за възнаграждението, защото другите пари, които ще останатъ въ хазната, се обръщатъ въ капиталъ за устройване място за запирание, а не се връщатъ на поручителя? Азъ мисля, че тръба да се върнатъ на поручителя, който ги е далъ.

Михайловски: Тукъ не се държатъ отъ една овца двѣ кожи, но тръба да се разбира така: най-напредъ има възнаграждение за пагуба за онзи, който претърпи; и когато стане процесъ, а ги нѣма на лице, то отъ суммата отъ това поручителство си зима — както казахъ — онзи, който претърпи тището, а втората частъ е наказание за оногози, защото е избѣгналъ, и вместо затворъ остава парична глоба. Ние имами два вида затворъ: единъ за тежки постановления т. е. тѣмниченъ затворъ, а другъ е запирание за малки работи. Не може да се затвори убиеца заедно съ единъ който е затворенъ за малко престъпление. За малки наказания тръба да се затвори, дѣто има мировий съдия, а когато се затвори за тежки наказания, тогава тръба да се праща въ централенъ градъ, въ тъмница.

Славейковъ: За по-добро разяснение на думите на Г-на Баларева, азъ ще приведа единъ примеръ отъ г-на Т. Станчева. Той като е положилъ поручителство отъ 60 пола, и ако да е побѣгналъ, кой ще земе тѣзи пари?

Михайловски: Зима ги казначейството.

Славейковъ: Именно това искаше да каже г-нъ Баларевъ. Ако се плати пагуба, защо да зима парите казначейството.

Баларевъ: Азъ ризбирамъ тѣ, че може да се сврши съ примирие. Слѣдователно за такова дѣло, когато той побѣгне то поручителя да плаща само колкото тръба и азъ не виждамъ причина, ако се вложени много пари, защо да се даватъ на хазната.

Т. Станчовъ: Азъ предлагамъ да се притурятъ думи „останалото се връща на поручителя.“

Михайловски: Това неможе да бѫде.

Славейковъ: Както е това въ членътъ, то тръба да земе остатъкъ казначейството и нѣма да се връща.

Баларевъ: Какъ ще бѫде тогава, ако нѣкой положи голѣма сума; по голѣма отъ колкото тръба.

Михайловски: На съки се възлага споредъ състоянието.

Предсѣдателъ: Има ли нѣкой да забѣлѣжи нѣщо? (Нѣма.) Приема ли се третото отдѣление на втората глава? (Приема се.)

Засѣданietо се закрива. Въ часътъ два пакъ ще се съберемъ.

(Конецъ въ 11 часа 30 минути.)

Предсѣдателъ: **П. Р. Славейковъ.**

Подпредсѣдатели	Д-ръ И. Брадель.
	Н. Суннаровъ.

Секретари	Ив. Даневъ
	Хр. Баларевъ
	В. П. Золотовъ
	К. Коевъ.
	Р. Кароловъ
	А. Храновъ
	Т. Станчовъ
	Х. Грънчаровъ

Управителъ на стенографическото бюро А. Безеншекъ.